GELYKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

1800. No. 71

BATAAFSCHE

LEEUWARDER COURANT.

EERSTE DEPARTEMENT VAN DE EEMS.

SATURDAG DEN 14 JUNY.

HET DERDE JAAR DER EEN EN ONDEELBAARHEID.

P R O G R A M M A.

Van de Maatschappy ter bevordering van den Landbouw te Amsterdam opgericht, 1800.

De Maatschappy, ter bevordering van den Landbouw, opgericht binnen Amsterdam, heeft, in haare Groote Vergadering, gehouden den 6 May dezes Jaars, geoordeeld, dat op de door haar voorgestelde Vraag, te weten:

„ *Welke Ziektens en Gebreken zyn de Graanen in de verschillende Gronden van ons Vader „ land, gedurende hare groeying, onderhevig?*

„ *Aan welke oorzaaken, of omstandigheden zyn dezelve toeteschryven? —— Welke zyn de „ beste middelen, die of voor het zaayen, of gedurende het te Velde staan, daar tegen, met „ een gewenscht gevolg, in 't werk gesteld kunnen worden?*

geen antwoord was ingekomen 't welk zo volledig kon geacht worden, dat aan hetzelve de uitgeloofde GOUDEN MEDAILLE kon toegewezen worden. Dat nogthands in eene der ingekomen Verhandelingen, onder de Zinspreuk:

Tot nut der Landbouw.

zeer vele goede zaken gevonden worden, waar van de Maatschappy een goed gebruik maken kan, waar om zy besloten heeft, aan den Schryver van dezelve aan te bieden eene ZILVEREN MEDAILLE, op den stempel van de Maatschappy geslagen, benevens haare uitgegevene Werken, byaldien hy zodanige veranderingen en verbeteringen in zyne Verhandeling zal willen maken, als door de Maatschappy, na eene gehoudene Correspondentie met hem, nodig geoordeelt zal worden; terwyl hy by dezen verzocht worde zich voor den 1 Augustus eerstkomende nader aan de Maatschappy bekend te maken.

Betreffende de Vraag door de Maatschappy in den Jaare 1798 andermaal voorgesteld:

„ *Welke zyn de redenen waarom, in verscheiden oorden van ons Gemenebest, zo als in „ Gelderland, Overyssel, enz., zeer vele gronden tot hier toe leeg en onbebouwd zyn blyven „ liggen? enz.*"

niets ingekomen zynde, dat de oplettenheid der Maatschappy waardig was, heeft zy goedgevonden dezelve voor eerst niet weder voor te stellen.

Met opzicht tot de AGTTIEN PRÆMIEN, beloofd aan ieder Landman, binnen onze Republiek, die den staat van zyne Boerdery (bestaande in Wei- en Hooi-landen, of in de Bouw- en Teel-landen alléén, of in Wei- en Bouw-landen te zamen) opgaf, breder gemeld in haar Programme van den voorleden Jaare, heeft de Maatschappy de volgende Præmien toegelegd — te weten:

EENE, bestaande in een fraay geschilderde TABAKS-DOOS met het Vignet van de Maatschappy en den naam van den Schryver daar in, aan

MATTHEUS SPINHOOVEN, *Bouw- en Landman te Vreeswyk (anders de Vaart.)*

En eene diergelyken aan den Schryver van het bericht, getekend met het devies:

Het werk beloont zyn Meester.

wordende dezelve verzocht, zynen naam mede voor den 1 Augustus aan de Maatschappy bekend te maken.

En daar verder de beide Berichten handelen over Boerderyen, op Klei-grond gelegen, is uit hoofde van het volledigste en meest voldoende verslag van den staat en behandeling van den door hem gebruikten grond aan voornoemden M. SPINHOOVEN, bovendien toegewezen de uitgeloofde Præmie; zynde een volkomen Exemplaar van de tot hier toe uitgegeven Verhandelingen, voorzien met het Vignet van de Maatschappy en een loflyk Getuigschrift, of eene ZILVEREN MEDAILLE ter zyner keuze.

En gemerkt de Maatschappy volhardt in haar voornemen, om met genoegzame zekerheid te willen weten, hoedanige de Bepalingen zyn, volgens welke de omtrek van bruikbaar Land en de Huishouding, tot eene Boerdery behoorende, naar den verschillenden aard der gronden, zo van Bouw als Weilanden, moeten ingericht zyn, om ten meesten voordele van den Eigenaar en Huurder, en ter bevordering van den algemenen welvaart te kunnen strekken; en tevens begrypende, dat, by het onderzoek dezer zaak, wel voornaamlyk mede in aanmerking komen moet, dat men aanwyze de nadelen van eene vermeerdering der hoeveelheid van Landeryen, onder het bestuur van éénen Bruiker, zo niet de middelen, die hy kan aanwenden tot derzelver vruchtbaarmaking, zo wel door het getal en de bekwaamheid der Menschen, als door het beslag van Rund en ander Vee, die hy daar toe nodig heeft, in eene behoorlyke evenredigheid met den aard en uitgestrektheid zyner gronden gehouden worden; — belooft zy dien volgende aan ieder Landman, binnen onze Republiek, die den staat van zyne Boerdery (bestaande in Wei- en Hooi-landen, of in Bouw- en Teel-landen alléén, of in Wei- en Bouw-landen te zamen) opgeeft, zo als dezelve naar eene genoegzame bevinding hem de beste is voorgekomen, ten opzichte van het hier boven gedane voorstel en de vereischte byzonderheden, daarby gemeld, een fraay geschilderde ZAK-TABAKS-DOOS, van binnen bevattende het Vignet of Zinnebeeld dezer Maatschappy, en den naam van hem, aan wien dezelve door haar is toegewezen, — zullende van deze Præmien tot AGTTIEN toe worden uitgedeeld; te weten.

ZES aan zes Landlieden ieder één, welke zullen hebben toegezonden de meest voldoende Opgaven van het getal Morgens, welke een ieder van hen gebruikt in KLEI-GRONDEN (het zy hy dezelve *alléén* gebruikt, of ook daarby in gebruik heeft, Zand- of Veen-gronden, of een van beide deze laatste) het getal van Menschen, tot het bewerken, of bebouwen, en van Paarden tot den arbeid, gelyk ook de manier of wyze van bebouwing of bearbeiding; als mede het getal van Rund en ander Vee, tot de beweiding van dezelve, en tot het maken van de alzins benoodigde Mest, en in 't byzonder, of hy met de door hem zelven gemaakte Mest zynen grond genoegzaam kan toemaken, dan of hy, van tyd tot tyd, of Jaarlyks, Mest koopen moet, en zo ja, hoe veel en van welke zoort van Mest.

ZES diergelyke Præmien voor de meest voldoende Opgaven van het getal van Morgens in ZANDGRONDEN (het zy de Bruiker dezelve *alléén* gebruikt, of daarby in gebruik heeft Klei- en Veen-gronden, of een van beide deze laatste,) als mede van het getal van Menschen, Vee, Mest, enz., als vooren — en laatstelyk

ZES diegelyke Præmien voor de meest voldoende Opgaven van het getal der Morgens in VEENGRONDEN, (het zy de Bruiker insgelyks dezelve *alleén* gebruikt, of daarby in gebruik heeft Klei- en Zand-gronden, of wel een van beide deze laatste,) als mede het getal van Menschen, Vee, Mest, enz., als vooren.

Biedende de Maatschappy, boven deze AGTTIEN Præmien, nog DRIE aan, elk bestaande in een volkomen Exemplaar van haare tot hier toe uitgegeeven *Verhandelingen*, voorzien met het Vignet of Zinnebeeld deezer Maatschappy, en een loffelyk *Getuigschrift*, of in eene ZILVEREN MEDAILLE, ter keuze van hen, welke deze Præmien zullen verdienen; zullende deze *drie* Præmien worden uitgedeeld:

Eene aan dien Landman, welke alléén of meest KLEIGRONDEN gebruikende, het volledigste en meest voldoende Verslag van den staat en behandeling van den door hem gebruikten grond gegeeven, en zyne Mededingers in dat vak overtroffen zal hebben.

Een diergelyke aan hem, die alléén of meest ZANDGRONDEN in gebruik hebbende, op dezelfde wyze, onder zyne Mededingers uitmunt; —— en eindelyk

Eene diergelyke aan dien geenen, welke alleen of meest VEENGRONDEN gebruikt en aan het gevorderde het best voldaan zal hebben.

De Berichten moeten met den naam van den Zender aan de Maatschappy ingezonden worden voor of op den 1 January 1801: behoudende de Maatschappy aan zich de magt om des noods van de Zenders nader bewys van hunne opgave te vorderen.

Zynde alleen van het dingen naar deze Præmien uitgesloten die geenen, welke dezelven reeds te voren verkregen hebben.

Betreffende het Voorstel, dezen Winter door de Maatschappy gedaan, en in verscheiden Nieuwspapieren geplaatst:

„ *Naardemaal de meeste Winter Zaden, als Raap en Koolzaad, gelyk mede Tarw, Garst „ &c in den voorgaanden strengen Winter zyn dood gevroren, ten minsten aan de gevolgen van „ dien verloren geraakt, en dat wederom by die en zoortgelyke strenge Winters plaats hebben „ kan: zo belooft de Maatschappy, gemerkt eenige weinige Landlieden hunner Winter Zaad „ behouden hebben, en zulks waarschynlyk aan de plaatslyke legging; de zoort van grond; „ het vroeger of later bezaaijen; de bewerking en voorzorg als anderszins toegeschreven kan „ worden;*

„ *Een fraai geschilderde* TABAKS-DOOS, *waarin de naam van de Perzoon en het gewoone „ Vignet der Maatschappy geplaatst zal worden, aan elk en eenen ieder, die aan de Maat„ schappy een of meer goedgevondene* behoedmiddelen *of* hulpmiddelen *dezen aangaande mede„ gedeeld en wyders een volledig* BERICHT *van hunne geheele behandeling en bewerking, zo no„ pens den tyd van zaaijen, de hoeveelheid van het Zaad, het zoort, den grond als anderzins, „ is 't nood met voldoende bewyzen gestaafd, toegezonden zal hebben.*

„ *Zullende een ieder, zonder eenige bepaling van tyd na deze Præmie kunnen dingen, zo „ lang de Maatschappy niet goedvinden zal dit Voorstel in te trekken.*"

is aan de Maatschappy een antwoord ingezonden, 't welk der uitgeloofden Præmie waardig geoordeeld is, en mits dien aan den Schryver van hetzelve, P. C. SCHELTEMA te *Sneek*, een fraai geschilderde TABAKS-DOOS, met deszelfs naam en het gewoone Vignet van de Maatschappy, toegewezen.

Verders stelt de Maatschappy de volgende Prysvraag voor:

„ *Daar het Zeker is, dat er behalven het Zuiker-riet, nog andere Planten, Wortelen en „ Gewassen gevonden worden, uit welke eene goede kwantiteit Zuiker gehaald kan worden, en „ nog onlangs in Duitschland, met goed gevolg, uit de* Runkel-Ruben, *even gelyk uit het „ Zuiker-riet, zo wel zuiker als een geestryk vogt of drank, niet ongelyk aan Rum, getrok„ ken is; —— Zo vraagt de Maatschappy,*

„ *Uit welke Gewassen, Wortelen of Planten, bereids in ons Vaderland geteeld wordende, of „ die men nog aldaar zou kunnen aanteelen; kan er, het zy Zuiker alleen, het zy Zuiker en „ zoortgelyk geestryk Vogt, met voordeel gehaald worden? Op wat wyze moeten die Planten, „ Wortelen, Gewassen ten gemelden einde gekweekt en behandeld worden? Welke leveren de „* meeste, *welke de* beste *Zuiker en liqueur op? Welke zoorten van gronden in ons Vaderland „ zyn daartoe de beste?*

„ *Welke wyze is de beste, om uit de daartoe meestgeschikte Planten, Wortelen of Gewas„ sen, de* meeste *of* beste *Zuiker, het zy alleen, het zy met bovengemeld geestryk Vogt, „ Siroop, &c. met de minste kosten te verkrygen? —— Welke kwantiteit of hoeveelheid Zuiker, „ Liqueur en Siroop zou men uit de daartoe meestgeschikte Planten, Wortelen, of Gewassen, „ op eene zekere gegeevene hoeveelheid gronds, die daartoe de geschikste geoordeeld wordt, kun„ nen bekomen? —— Laatstelyk hoe groot zou men rekenen dat de kosten zyn die tot deze be„ werking, het vervaardigen, zo van de Zuiker, als van het geestryk Vogt en Siroop daar „ onder begrepen, nodig zyn zouden?*"

Alles zo mogelyk proefondervindelyk bewezen, immers gestaafd met de Monsters der Zuikeren, Liqueuren, Siroopen &c. en andere bewyzen, ten betooge van de waarheid en mogelykheid van een en ander.

Verder herinnert de Maatschappy, dat zy in den voorleden Jaare heeft gedaan het volgend voorstel:

„ *Daar men, by bevinding, weet, dat, niet tegenstaande min gunstige waarnemingen van „ vroeger tyd, het weiden en tevens gezond houden der Schapen,* in de Vlakten van onze „ Zee-duinen, *geschieden kan (mits de hier en daar bekende Voorbehoedmiddelen tegen het „ Ongans (*) gebruikend): zo belooft de Maatschappy eene Præmie van* TIEN DUCAATEN „ *aan die genen, welke, vóór den* 1 *December* 1801, *kunnen aantoonen, dat zy eene Kudde „ van ten minsten* 20 *Schapen, alleen op voorschreven wyze geweid en verzorgd zynde, gedu„ rende den tyd van een geheel Jaar, ten minsten zo lang er voedzel is, in een gezonden „ toestand hebben weten te houden.*

„ *Van deze Præmien zullen tot* Drie *toe worden uitgedeeld, en daarenboven eene* ZILVE„ REN MEDAILLE, *aan dien onder de Mededingers, welke het grootste getal Schapen dusda„ nig zal hebben onderhouden.*

„ *Voorts moeten by de Berichten ook* GETUIGSCHRIFTEN, *wegens den waren toedragt de„ zer Ondernemingen, worden ingeleverd.*"

Voorts acht de Maatschappy het noodig, met betrekking tot het *Ongans* der Schapen, te berichten, dat aan haar van meer dan eene kant gebleken is, dat de *Geest van Terpentyn*, volgends het Voorschrift, door haar hier vooren opgegeven, gebruikt, op den duur proef houdt en goed bevonden wordt. Dat zy dierhalven dit Hulpmiddel met te meer gerustheid durft aanbevelen.

Nog verwagt de Maatschappy de Berichten op het Voorstel in den voorleden Jaare gedaan:

„ Naardien aan de Maatschappy van den Landbouw te Amsterdam met genoegzame ze„ kerheid gebleken is, dat de *Heul* of *Papaver* Oly, zo in Frankryk, als in de nabuurige „ Landen, met het beste gevolg gekweekt wordt, is dezelve te rade geworden, uit hoofde „ der onberekenbare voordelen, die voor de Inwoonders van deze Republiek uit dezen teelt „ zouden kunnen voortvloeyen, uitteloven de volgende Præmien aan hen, die proefonder„ vindelyk zullen toonen, met dit Zaad een hoeveelheid, niet minder dan een halve Mor„ gen gronds, binnen dezelve, te hebben beteelt, met die bepaling, dat de Mededingers „ na dezelve zullen gehouden zyn optegeven de wyze en manier hunner behandeling; de „ aard en bereiding der gronden, met de Mest daar toe gebezigd; de tyd en wyze van „ zaaying en inoogsting; gelyk mede de hoeveelheid van het gewonnen Zaad; met byvoe„ ging, hoe veel Oly en Koeken dit Zaad heeft opgeleverd; verder de kosten, die tot dit „ alles gemaakt zyn, ten einde te konnen beslissen, of onze gronden, en welke derzelve, „ 't best in staat zyn, dit nuttig gewas te konnen voortbrengen, en, daar 't alles op aan„ komt, om wyders te kunnen berekenen, of de teelt de kosten en aanmoediging waardig „ zy, en in dit geval zou kunnen dienen, om onze zomtyds kwynende Oly-Molens beter „ aan den gang te houden, en de Ingezetenen tevens een onontbeerlyke en nuttige Oly te „ bezorgen, die in allen deele de Boom-Oly zoude kunnen vervangen, zo wel tot Huis„ houdelyk gebruik, als tot instandhouding van onze Fabrieken.

Op deze Voorwaarden dan biedt de Maatschappy de volgende drie Præmien, ieder bestaande in eene ZILVEREN MEDAILLE en TIEN DUCATEN aan, toetewyzen:

EENE aan hem, die dit, in voegen voormeldt, het best verrigt zal hebben op een halven Morgen of meerder Klei-grond.

EENE aan hem, die dit zelfde, in voegen voormeldt, verrigt zal hebben op een halven Morgen of meerder Zandgrond.

EENE aan hem, die dit in voegen voormeldt, verrigt zal hebben op een halven Morgen of meerder Veenland.

En zal wyders aan hem, die dit, zo niet op alle de *drie* onderscheiden Gronden, ten minsten op *twee* van dezelve, het best en wel op den meesten grond verrigt zal hebben,

---

(*) *Onder anderen is de* Geest *van* Terpentyn *by eene lepel vol, vermengd met twee lepels* water. *aan elk gezond Schaap ingegeven, na alvorens ze* 12 *uuren te hebben laten vasten; een beproefd middel tegen de* Botten *in de Lever. Dit doet men eens in 't midden van* Juny, *en ten tweedemaal in* October, *vroeger of later, doch voor den speeltyd. Het zelfde middel is ook dienstig voor Schapen, die reeds ziek of* ongans *zyn. In dit laatste geval, moet men hetzelve, op voorschreven wyze, met eene tusschenpoosing van 6 dagen, tweemaal herhalen: De giften moeten evenredig zyn aan de krachten der Dieren, zo dat men aan een* Lam *slegts de* helft *mag geven van 't geen voor een groot* Schaap *nodig is. Zie verder* 2. *D.* 1ste *St. der* Verhandelingen dezer Maatschappy.

in plaats van de ZILVEREN MEDAILLE en Tien *Ducaten*, toegewezen worden de GOUDEN MEDAILLE, ter waarde van 50 Ducaten, of dezelve somma in Geld, met eene ZILVEREN MEDAILLE, ter keuze van den Zender.

De Berichten, met genoegzaame bewyzen gestaafd, benevens een Fles Olyen genoegzaame Monsters van de Koeken, zullen voor of uiterlyk op den 1 Maart 1801, aan eenen der Secretarissen dezer Maatschappy ter hand gesteld moeten zyn.

Eenige onderrichting omtrent de wyze van Teelen en Oogsten, als mede een historisch Verhaal van het gebeurde in Frankryk omtrent de Papaver is gegeven in 't Programma van 't voorleden Jaar en in 't daar toe behoorend Rapport. —— Ook vindt men ten dezen opzichte iets in de Letterbode van den 1 November 1799.

Voor of op den 1 December eerstkomende verwagt de Maatschappy de Antwoorden op de twee volgende Vragen:

„ *Welke gevolgen heeft Weêrkunde* (Meteorologie) *met betrekking tot den Landbouw?* — „ *Zyn er, ten dien opzichte, ondervindingen, die meer of min tot een vasten regel voor onze* „ *Landlieden kunnen dienen, om hunnen arbeid, op de voordeeligste wyze, daar naar inte ich-* „ *ten?* —— *In hoe verre zoude men van de waarnemingen, die, zo hier, als elders, in deze* „ *wetenschap reeds gedaan zyn, ten hunne nutte, gebruik kunnen maken?*"

en

„ *Welk practicaal Nut en Voordeel kan men voor ons Vaderland, uit de Landbouwkundige* „ *Vorderingen van andere Landen, alwaar de Landbouw bloeit, trekken?*"

De Prys die aan den Schryver van het beste op een der bovenstaande Vragen inkomend Antwoord is aangeboden, bestaat in eene GOUDEN MEDAILLE, ter waarde van VYFTIG DUCATEN, op den stempel der Maatschappy geslagen, en met des Schryvers naam voorzien, of wel dezelve som in Geld, benevens eene ZILVEREN MEDAILLE, ter keuze van den Schryver.

Indien geen der ingekomene Antwoorden op eene, door de Maatschappy opgegeven, Vraag, hares oordeels, den Prys verdient heeft, behoudt zy aan haar het recht, deze Vraag nog eens, of niet weder op te geven. Daarentegen, wanneer er meer dan een Antwoord haar voorkomt eenige aanmerking te verdienen, zal zy een ACCESSIT, in eene Zilveren Medaille bestaande, of eenig ander blyk van goedkeuring aan den Schryver van het naast aan het beste komend Antwoord aanbieden, en hem dit besluit, voor dat het verzegeld Billet, by zyne Verhandeling behoorende, geöpend wordt, door de openbaare Nieuwspapieren bekend maken.

De Schryvers, die na den Prys dingen, zullen by hunne Antwoorden, een verzegeld Billet moeten zenden, *inhoudende hunnen Naam en Woonplaats*, en van buiten getekend met dezelfde Zinspreuk, die aan het einde hunner Verhandeling zal gevonden worden.

De Antwoorden zullen in het Nederduitsch, Latyn, Fransch, Engelsch, of Hoogduitsch (aangemeld met eene *Italiaansche* of *Latynsche* Letter, en alle met eene leesbaare hand geschreven,) opgesteld, en, gelyk alle andere aan de Maatschappy toetezenden Stukken, of Berichten, *Franco* toegezonden moeten worden aan éénen derzelver Secretarissen, Mr. H. CALKOEN, Advocaat, op de Keizersgracht, by de Beerestraat, of Mr. ANTONI WARIN, op de Colveniers Burgwal, by het Oude-Manhuis.

Voorts zyn de Wetten, waar op de Maatschappy na eenen Prys laat dingen, te vinden in het Voorbericht, voor het eerste Deel harer Verhandelingen geplaatst: — volgens welke de Maatschappy van tyd tot tyd eene Zilveren Medaille, of andere gepaste belooning, gewoon is te schenken aan die geenen, welke haar eenige nuttige Ontdekkingen omtrent den Landbouw mededeelen, met verdere belofte, om de bevordering derzelver, naar bevinding, te ondersteunen.

I T A L I E N.

MILAAN *den* 19 *May*. Zie hier hoe onze Gazette zich heden omtrent de onderhandelingen over Genua uitdrukt. —— Na het officieel Bulletin, betreffende den gedaanen uitval op den 13 deezer te hebben bygebragt vervolgt zy: „ Zie daar dan alle denkbeelden verdweenen, welke wy over de onderhandelingen eener Capitulatie aangaande de Stad Genua hadden gevoed. —— Of deze onderhandelingen zyn niet aanwezig geweest, zo als een aantal particuliere Brieven van Novi berichteden; of, het geene geloofwaardiger is, zy zyn afgebroken, om dat men niet omtrent de voorwaarden is overeengekomen. —— Heden wil men weeten, dat *Massena*, na de bovengemelde nederlaag op nieuws getragt heeft een Tractaat tot de overgaave dier Plaats te onderneemen; en dat de Minister van Spanjen zich ten dien einde den 17 na Voltri had begeven om onderhandelingen met den Generaal *Melas* te openen."

Brieven van Novi voegen hier nog by, dat Genua op het punt staat om met de Oostenrykers en de Engelschen te Capituleeren, dat dien ten gevolge de zwaare Artillery, die reeds na de Bochetta op weg was, terug gegaan en weder te Novi is aangekomen.

NB. De Oostenrykers niet hebbende kunnen slaagen, om te hoogtens te vermeesteren, van waar men Genua kan beschieten, zo was hun de zwaare Artillery nutteloos. —— Het is zonder twyffel dien ten gevolge, dat de Admiraal *Keith* onlangs schreef, dat de hongersnood het eenigste middel was om Genua te bemachtigen.

H E L V E T I S C H E   R E P U B L I E K.

BERN *den* 27 *May*. Onzen binnenlandschen staat begint thans eene meerdere kalmte ontwaar te worden. —— De Fransche Minister *Rheinhard* heeft in zyne gehoudene Conferentie met de Vertegenwoordigers der beide Wetgevende Commissien in de overredendste termen over de noodwendigheid gehandelt, om de order en gemaatigdheid te bewaaren, zonder welke Zwitzerland niet kan hoopen om zich een Gouvernement, overeenkomstig haare waare belangens, te verschaffen. —— Hy heeft gelukkig geslaagd om de eensgezindheid tusschen de eerste Magten te herstellen. —— Er blyft overig te wenschen, dat zy gehandhaafd worde, en dat zal een weldaad zyn, welke wy aan de vrye oogmerken van den eersten Consul verschuldigt zullen zyn.

BAZEL *den* 29 *May*. Door eene order, zonder weten van den Generaal *le Courbe* gegeven, waren Rheinthal en Bregentz onvoorzigtelyk door onze Troepen ontruimd. —— Zo dra *le Courbe* hier van geïnformeerd wierd, gaf hy order, om die Plaatzen weder te bezetten, doende de 12de halve Brigade derwaards retourneren. —— Het was tyd: De linker Oever was reeds door Vyandelyke Troepen bezet, welke tot Guisf en Rheinek in Zwitzerland gepasseerd waren. —— Heden heeft *le Courbe* bericht ontvangen, dat alle onze Posten aan den linker Oever door 2 Battaillons der 12de halve Brigade, onder bevel van den Brigade Generaal *Jardon* hernomen zyn. —— Het gevecht is hevig geweest; men heeft eenige gevangen genomen; wy hebben weinig Volk verloren.

Een singulier geval heeft onlangs een Collonel der Oostenrykfsche Ingenieurs, met Kaarten, Plans, en andere Militaire beschikkingen voorzien, in handen van *Moreau* doen vallen. —— Dien Collonel wilde zich na het Hoofdkwartier begeven, en wierd door de Boeren begeleid, die hem kwaalyk begrepen hebbende, na het Fransche Hoofdkwartier bragten. —— Hy was in zyn Rytuig in slaap gevallen, en was zeer onaangenaam verwondert, door zich by zyn ontwaaken van Fransche Militairen omcingeld, en by den Generaal *Moreau* gebragt te zien, die hem met vriendschap ontvong, en op zyn woord van Eere na Frankryk zond, hem de vryheid laatende, om in zodanige Stad, als hy liefst verkoos, zyn verblyf te houden.

DUITSCHLAND EN BYGELEEGENE LANDEN.

AUGSBURG *den* 28 *May*. Gisteren avond ten 8 uuren verspreide zich het gerucht, dat de Vyand op onze Stad aanrukte, en dat hy maar eenige mylen meer van dezelve was. —— Deze tyding wordt heden ongelukkig bevestigt; reeds van den vroegen ochtend hoorden wy het gebulder van het Kanon en het Musquettenvuur; de Fransche Voorposten geraakten handgemeen met de Oostenrykfsche op eenen kleinen afstand van deze Stad, buiten de Poort van Goggingen; de Franschen naderden zelfs zo naby, dat men er het getal van kon onderscheiden. —— Kort daar na retireerden zy, en alles was stil. —— De Commandant dezer Vyandelyke Colonne is, zegt men, te Swaab-Munchen, en zyne Voorposten gaan tot Goggingen. (Een myl van hier.) Alles is hier in beweging, en de Straaten zyn opgepropt met Vluchtelingen der nabuurige Dorpen.

P. S. Wy verneemen, dat de Franschen de Lech by Landsberg zyn gepasseerd.

Ten 4 *uuren des avonds*. Daar is order gegeeven om Kwartieren voor 600 Man Oostenrykers gereed te maaken. —— Voor onze Stad wordt een Camp geformeerd. —— Hieromstreeks is alles met Keizerlyke Troepen opgevuld.

STUTGARD *den* 29 *May*. Men weet, dat zedert den 21 het Fransche Leger geheel en al aan den rechter Oever van den Donau is, en den 22 en 23 eene algemeene beweging rechts heeft gemaakt. —— Brieven van Gunsburg van gisteren melden, dat haar Centrum zich den 24 en 25 na den Donau beneden Ulm heeft begeeven, den weg na Leipheim en Gunsburg neemende. —— Hierom wierd den 24 het Corps Keizerlyken, op die twee posten, versterkt. —— Op dien dag was er eenen aanval by Steinheim en Holtheim (op een en twee mylen van Ulm.) Den 25 met het kriekèn van den dag deeden de Franschen eenen nieuwen aanval op het met hout bepiante Gebergte tusschen Steinheim en Nersingen by den Donau, welke door Paltz-Beyersche Troepen was bezet. —— Het gevegt was hevig en duurde nog by het vertrek van den Courier van Guntzburg. —— Men rekent het getal der Fransche Troepen, welke de Generaal *Moreau* na dat punt doet avanceren op 30 000 Man; en men gelooft, dat zyn oogmerk is het Keizerlyke Leger van den rechter Oever der Donau onder Ulm te verdryven, ten einde zyne rechter Vleugel na Augsburg en Beyeren te kunnen detacheren.

Den 1 *Juny*. De Posten van Guntzburg en Dillingen, als mede die van Augsburg zyn gisteren niet aangekomen. —— Het gerucht loopt, dat de Voorhoede van het Centrum van het Fransche Leger den 29 May te Augsburg *is* binnen gerukt, terwyl de linker Vleugel zich steeds by Ulm houdt; men zegt zelfs, dat zy den 30 begonnen heeft Verschanzingen by Wieblingen op te werpen. —— Uit hoofde der bewegingen van de Franschen na Augsburg, hebben zich verscheiden Corpsen Keizerlyke Troepen van Ulm na Guntzburg op marsch begeeven.

Den 2 *Juny*. Men verneemd, dat er den 27 en 28, nieuwe gevechten tusschen de Legers zyn voorgevallen, wien ten gevolge men gelooft, dat de Franschen tot Augsburg zyn doorgedrongen.

Eene Proclamatie van den Graave van Bisfingen, den 24 te Insprück gepubliceerd, bericht, dat het gevaar de Noordelyke Grenzen van Tyrol nadert; dat eene sterke Vyandelyke Colonne, die zich den 22 na Mindelheim, Kaufbuuren en Ober-Gunsburg begaf, de Communicatie tusschen het Corps in het Tyrolsche, en het Hoofd-leger had afgesneden. De Chef heeft op alle punten schikkingen genomen om een inval van den Vyand in Tyrol voor te komen, dan om dit doel te bereiken, vordert hy, dat men op staande voet alle reeds georganiseerde Magt van het getrouwe Tyrolsche Land, in activiteit stelle; en dat de Land-storm zich gereed maakte, om overal zich te begeven, waar de omstandigheden het zullen vorderen.

REGENSBURG *den* 30 *May*. De Augsburger Post heeft ons de tyding gebragt, dat de Communicatie met Augsburg onderschept is. —— Volgens onderscheiden berichten zyn de Franschen binnen die Stad gerukt.

Eene Colonne Franschen sterk 15 000 Man, begeeft zich, zegt men, op Munich. —— De Keurvorst van Beyeren heeft zyne Residentie verlaaten. —— De Kloosterlingen van Geizenfeld, als mede een groot aantal Vluchtelingen, zyn alhier aangekomen. —— Daar defileerd veel Bagagie.

Ogenblikkelyk komt het Corps van den Generaal *Starray* aan.

INGOLSTAD *den* 31 *May*. Het was den 29 dezer des namiddags, dat eene Fransche Colonne binnen Augsburg trok. —— De Generaal vorderde aanstonds, dat de Stad 200,000 Kroonen betaalde, het Kapittel 50,000 Kroonen, en de Geestelykheid 150,000. Indien zelven avond wierd een klein Detachement na Friedberg, en een ander na Landshuth gezonden. —— Deze laatste Stad is 40,000 Flor. opgelegt.

E N G E L A N D.

LONDEN *den* 31 *May*. De Koning ontvangt nog daaglyks Adressen van gelukwensching wegens zyne ontkoming van den aanslag op zyn leven. Zyne Majesteit, eergisteren in de groote Raadkamer, op den Troon gezeten zynde, ontving het Adres der Universiteit van Cambridge, van welke de Deputatie uit 150 Perzoonen bestond.

De Hertog van Portland heeft de Doctoren, *Wallis*, *Munro* en *Simmonds*, order gegeven, om in de Gevangenis onderzoek te doen, omtrend den staat der gezondheid van *Hadfield*, doch het Rapport, dat zy daarvan gedaan hebben, is nog niet bekend. Ondertusschen heeft de groote Jury, den 26, een Bill uitgegeeven tegen *James Hadfield*, wegens *hoog verraad*. Alle de Getuigen in zyn zaak werden dien dag naauwkeurig ondervraagd, en drie van hun hebben hun getuigenis met Eeden bekragtigd. Den volgenden dag is, naar den styl van procederen, in zaken van hoog verraad, den Gevangenen aangezegt, dat hy zich tot zyne terechtstelling moet gereed maken.

Voorleden Saturdag, werd er voor den Hertog van Portland gebragt *Sarah Lock*, eene Weduwe, by welke zekere *Truelock* voor een Jaar of anderhalf was gelogeerd geweest, en deed voor gemelden Hertog, onder Eede, eene zonderlinge en gewigtige verklaring, hierin bestaande: dat gemelde *Truelock* had, daags voor Kersmis, had verzekerd, *dat de Koning in May of Juny zou vermoord worden*; dat hy zulks gezegd had by gelegenheid, dat zy klagde over de duurte der Levensmiddelen; waarby hy nog voegde, by wyze van vertroosting voor de zorg, die zy deswegens had, *in May of Juny zullen wy geen Koning meer hebben, en daar wy nu een Guinie voor moeten geven, zullen wy dan voor een Schelling kunnen koopen.* Wyders verklaarde zy, dat gemelde *Truelock* een openbare Jacobyn was; dat hy een groot bewonderaar was van de nieuwe orde van zaken; dat hy altyd oproerige Boeken las en haar verzekerd, dat, als de Koning in May of Juny van kant zou gemaakt wezen, het Koningschap in Groot-Brittanje voor altoos zou vernietigd worden en als dan eene ogenblikkelyke vermindering van den prys der Levensmiddelen zou plaats hebben, en dat Zyne Majesteit en deszelfs Ministers alleen de oorzaken van die duurte waren. Zy voegde er ten laatsten nog by, dat *Truelock*, toen hy by haar woonde, meermalen Kisten met Thee en andere Goederen, die geene betrekking hadden tot zyn bestaan van Schoenlapper, ontvangen had, het geen haar dikwyls had doen denken of hy wel een Dief mogt wezen, en dat zy uit vreze, dat zy daar door in ongelegenheid mogt geraken, hem voor den Rechter geroepen had, om hem te doen verhuizen, waartoe hy door dien Rechter was genoodzaakt geworden; dat hy zeer gezet was geweest op het Boek *over de Rechten van den Mensch* en andere dergelyke Geschriften, waar door zyn hart tegen de Regering van zyn Land was opgezet geworden.

Truelock is reeds gevat en zit gevangen.

Voorleden Maandag stierf, in den ouderdom van 83 Jaaren, een van de gezegendste Burgers dezer Stad, genaamt *Benjamin Kenton*. Deze man had voorheen een Herberg gehouden, dog was zedert een Wynkooper geworden, en hield zich veel bezig met den uitvoer van Porter, waarmede hy zo veel gewonnen heeft, dat zyne nalatenschap 300 000 P. St. beloopt. Het schynt dat hy geene nabestaanden heeft, althans hy heeft alle zyne Vrienden aanmerklyke Legaten gemaakt en de voornaamste Godshuizen ook ryklyk bedagt; zynde de lyst van die Legaten en van zyne Effecten in onze Nieuwspapieren geplaatst.

De laatste Brieven uit de Zee-havens stellen buiten allen twyffel het inschepen van een aanzienlyk getal Troepen, ter uitvoering van een groot en gewigtig ontwerp. Werwaards ook derzelver bestemming wezen mag, zeker is het, dat het Ministery tot hier toe een groot geheim van de toebereidzelen daar toe gemaakt heeft.

F R A N S C H E   R E P U B L I E K.

PARYS *den* 8 *Juny*. Eergisteren en heden ochtend hebben wy door Couriers van *Buonaparte* uitmuntende tydingen bekomen. —— Van dit Reserf-leger welkers snellen marsch en opeenvolgende Overwinningen het gansch Heel al doen verbaasd staan; dat zo veele hinderpaalen door Sneeuw, Ys, Afgronden, Rotzen en byna ontoegankelyke Gebergtens veroorzaakt, ja de natuur zelfs heeft overwonnen, kan men ook gewisselyk niets anders verwachten of moest in de aangenaame Vlakten afgekomen zynde de Colonnes van *Melas* overhoop werpen. —— De Oostenrykers weten niet werwaards hunne treeden te richten; overal vinden zy het Fransche Leger: In Plaatzen waar zy het niet vermoeden is haare aanwezigheid.

In het Bulletin van dit Leger door de eerste Courier medegebragt, vinden wy een breedvoerig verslag der inneming van Chatillon, de Stad en het Fort Bard, lopende van den 18 tot den 24 May. —— De inneming van de Stad Yvrea en Citadelle op den 25ste alwaar 500 Gevangeren, en 15 stukken Geschut veroverd zyn. —— De gevechten op drie punten aan de Chiusula, alwaar de Vyand 500 Man en 300 Paarden zag sneuvelen, en 63 Gevangenen verloor. —— De inneming van Graviéres, de Capitulatie van Brunette, en de bezitneming van Suza op den 26ste. By welke gelegendheid 1500 Man zyn gevangen genomen, 300 van den Vyand gedood of geblesseerd, en 800 Geweeren benevens eene aanzienelyke hoeveelheid Mond- en Krygs-behoeftens veroverd zyn. —— *Turreau* was met 2000 Man binnen Suza getrokken. —— Den 27ste was de Generaal *Murat* te Vercelli met geweld binnen gerukt: Duizend Man Vyandelyke Cavallery zyn na de Sesia over hoop geworpen. —— Den 28ste had het Cis-Alpische Legioen den Vyand voor Varallo aangetast, hem die Verschansing ontnomen, een stuk Kanon en 3 Caissons veroverd, 50 Man gedood en 350 gevangen genomen. —— Ten zelven dage had de Generaal *Lannes* Chiavasso bezet; aan de Pô heeft hy een groot aantal Schuiten, geladen met Ryst en Granen, gevonden. —— Twee buitengewoone Vyandelyke Couriers zyn onderschept.

Door de tweede Courier heden ochtend by de Consuls aangekomen, ontvangen wy het volgende Bulletin, gedagtekend te Verceil den 30 May.

„ De Voorhoede is den geheelen dag van den 29 te Chiavasso gebleven. —— De Vyand geïnformeerd zynde dat wy Schuiten op de Pô by een verzameld hadden, dagte dat wy dien te Chiavasso wilden pasferen om ons na Asti te begeven, en het Corps Troepen, dat van Nizza terug kwam te onderscheppen, zo deed hy alle Infantery, die hy ontberen konde van Turin na den rechter Oever der Pô tegen over Chiavasso marcheren.

„ In dien tyd voltooide de Generaal *Murat* zyn Brug over de Sesia, pasfeerde die Rivier, begaf zich na Novarre, en vattede post langs de rechter Oever der Tesin.

„ De eerste Consul is deezen ochtend te Verceil gearriveerd. —— Het is moeielyk om de vreugde der Italiaaners af te schilderen, door zich van de Oostenrykfsche dwingelandy vrygemaakt te zien.

„ Alle de Divisien van het Leger zyn in vollen aantocht, en zullen morgen de Sesia pasfeeren.

„ De Generaal *Lannes* heeft deezen nacht de Dorea-Baltea gepasfeerd, en heeft zich over Crescentino en Trino na Verceil begeeven.

„ De Oostenrykers hadden in alle de Steden van Italien de bezitneeming van Nizza met luister gevierd; dan zy verwagteden niet, dat zulks voor hun zo rampspoedig zou zyn. „ —— De schrik is onder hun ten hoogsten top gesteegen.

„ Heden hooren de Inwoonders van Milaan het Kanon van onze Voorposten reeds.

„ Het Hoofdkwartier van *Melas* verzekert men dat nog te Turin is."

Het gevegt tusschen het Cisalpische Legioen, en de Vyandelyke Troupen voor Varello, (*zie hier boven*) wordt in de volgende Missive dus nader opgegeeven.

ALEX. BERTHIER, *Generaal en Chef van het Reserf-Leger aan den eersten Consul.*

In het Hoofdkwartier te Verceil den 30 May.

„ Ik heb de eere U te verwittigen, dat het Italiaansche Legioen, onder bevel van den Generaal *Lechi*, aan wien ik orders had gegeeven om op Riva te marcheren, en de Valleye Sesia te volgen, den Vyand te Scopello heeft ontmoet. —— Hy heeft die Voorpost overhoop geworpen, en 32 Man gevangen genomen. —— Te Varello gekomen vond hy daar het Legioen van *Rohen*, sterk 600 Man, bezettende eene wel verschanste en met Kanon verdeedigde Positie. —— De Generaal *Lechi*, na zyne schikkingen gemaakt te hebben, deed den aanval, en in weerwil van eenen hardnekkigen weerstand, wierden de verschanzingen geforceerd en den Vyand overhoop geworpen.

„ De Generaal *Lechi* nam 340 Man gevangen, waar onder 3 Officieren, nam een Kanon „ met zyn toebehooren en een honderdtal van den Vyand wierd gedood of gewond. Hy „ had een twaalftal Dooden, waar onder zich *Ghuiseppini* en *Gasfaleni*, beide Lieutenants „ der Grenadiers bevinden.

„ De Chef der Brigade *Peyri*, heeft aan het hoofd der Grenadiers een der eersten ge- „ weest, die de Verschanzingen beklom. —— De Chef d'Escadre *Lechi*, de Capitein *Bru-* „ *netti*, en de Onder - Lieutenant *Aumodeet*, hebben zich byzonder gedistingueerd."

(was getekend) A L E X. B E R T H I E R.

Nog hebben de Consuls eene Misfive van *Buonaparte*, gedagtekend Novarre den 2 Juny, ten 11 des avonds, ontvangen, welke tyding bygevolg de jongste is. —— Die Stad was den 30 May door *Murat* in bezit genomen: Hy was dien zelven dag na de Tesin voorigetrokt. —— Eene talryke Cavallery, en een aanzienelyk Corps Oostenrykfche Infantery, had die passagie verdedigt; dan de Generaal *Murat*, deed aan de linker Oever 1500 Man Post vatten, en aanstonds wierd den overtocht in goede order volbragt. —— Op het ogenblik toen de Courier vertrok, was de Voorhoede te Corbetto, 3 Mylen van Milaan, en zouden den 3de des ochtens, aldaar binnen rukken.

Het tweede Reserf-leger, dat te Dyon verzameld, moet in de aanstaande Maand geformeerd zyn. —— De Corpsen, die er by aankomen, behoren tot het groote Leger, en zullen zich vervolgens over Zwitzerland na Italien begeven.

De Vrywillige Husfaaren van dit Leger, zyn alle den 1 dezer, reeds van Compiegne na Geneve vertrokken.

Eene Misfive van Brest behelst, dat men aldaar een bericht had van een ontwerp der Engelschen, om de Vloot te verbranden. —— Zy moeten zegt men, eene Landing op de Kusten bewerken, om onze Magt na een afgelegen punt te lokken, terwyl zy op dien tyd door eene andere ontscheping, zich zullen poogen meester te maaken van de hoogtens die de Rheede bestryken, en van daar de Vloot in brand steken, of wel Branders op de Rhee zenden, om er het vuur in te brengen. Men neemd, voegd men er by, alle noodwendige voorzorgen, om de uitvoering van dit oogmerk te beletten.

In den avond van den 23 May, heeft eene *Hoos* (*) (een zeldzaam Verschynzel) aanzienelyke verwoestingen in het Departement du Doubs aangericht: Zy heeft na de zyde van Nancray 15 Morgen Houtgewas ontworteld.

BRUSSEL *den 9 Juny* De Divisie Generaal *van Damme*, komende van het Rhynleger, is in deze Stad aangekomen, om het commando over alle Troepen in deze Departementen op zich te nemen.

(*) *Hoos*, in het Fransch *Trombe terrestre*, is een draaywind, die zich in eene door de straalen der Zon heviglyk verhitte Wolke formeerd, en na de Aarde uitschiet.

B A T A A F S C H E R E P U B L I E K.

FRANEKER *den 10 Juny.* Op heden heeft J. H. VOORDA Hoogleeraar in het Burgerlyke en Hedendaagsch Recht de waardigheid van Rector Magnificus dezer Universiteit overgedragen op J. MULDER, Hoogleeraar in de Genees- Heel- en Verlos - kunde, met het houden eener Redevoering *de prælatis in Anglia Juri Justinianeo Normannorum legibus*; dat is, *over de Voorkeur, welke men zegt in Engeland aan de Wetten der Normannen boven die van Justinianus gegeven te zyn.*

LEEUWARDEN *den 13 Juny.* Ingevolge Publicatie - van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek, heeft het Vertegenwoordigend Lichaam besloten en verordend: „ Dat „ provisioneel en tot nadere dispositie, met alteratie in zo verre van het 8ste Articul der „ Publicatie van het voormalig Provinciaal Bestuur van Friesland, van den 23 July 1797, „ de Kuipers in dat voormalig Gewest zullen genieten voor een *Vierendeels Ton, agt-entwintig Stuivers*, voor een zogenaamd *Kinnetje, zestien Stuivers*, —— en voor een *half Kinnetje, tien Stuivers*; —— blyvende het overig gedeelte van dit Articul, en van de „ geheele ten dezen geconcerneerde Publicatie, in kragt en vigeur."

*** Heden zyn Ondertrouwd,
Harlingen den
30 May 1800.

JACOBUS J. KERKHOVEN. En
S O P H I A J. W A L L E R.

*** Heden zyn Ondertrouwd,
Leeuwarden den
13 Juny 1800.

N O L L E J. D I R K S. En
A T T J E J. DE H A A N.

*** Het heeft den Heer van Leven en Dood behaagt, heden nademiddag omtrent 2 uur, myne lieve Echtgenoote RINSKE ARENTS FORTUIN, uit dit tydelyke door den Dood van my en myne vier onmondige Kinders weg te nemen, wensche en hoope dat haar Ziele in den Hemel, by alle Vroomen en Zaaligen mag komen; ik geef door dezen gewoonlyken weg kennisse aan myne Vrienden en goede Bekenden, met verzoek, van gunstig aandenken vereert te worden, zonder Brieven van Rouwbeklag.

Leeuwarden den 11 Juny 1800. J. W. STRUDER, Chirurgyn, enz.

*** Van wegen Mr. C. L. VAN BEYMA, S. Fiscaal van de Convooyen en Licenten, by het Departement te Harlingen, zyn by Citatie ad Valvas ter ord. Rolie, in het Zee-Comptoir gehouden wordende, tegen Dingsdag den *vier - en - twintigsten* Juny 1800, des voordemiddags præcys te elf uur gedagvaard, voor *de tweede maal*: Allen, die zouden willen koomen ter reclame van twee PAKJES, gemerkt CL No. 12 en No. 15, op den 5 May 1800 door den Commies H. TUNING in het Vlie geligt, en aangehouden uit het Schip *de Zwaan*, gevoerd by *Fredrik Poulus Smith*, gekoomen van Coppenhagen en gedestineerd na Amsterdam.

Voorts ten zelven dage, plaats en uur, voor de *derde en laatste maal*: Allen, die zouden willen komen ter reclame van een KISTJE en een PAKJE, beide gemerkt met een S., staande in een Ruit, voorts met een dubbelt Kruis 2, door een Commies W. F. SCHRATENBACH RENGERS, op den 27 April 1800 aangehouden, en geligt uit het Schip *Op hoop van beter*, gevoerd by *Heere Johannes*, gekomen van Emden, en gedestineerd na Amsterdam.

M E T P E R M I S S I E.

S C H I L D E R A C H T I G S C H O U W T O O N E E L

D E R

V E R S C H Y N Z E L E N

V A N D E

N A T U U R.

De Mechanicus PIERRE, Uitvinder en Directeur van dit belangryk Schouwtooneel, maakt by deezen bekend, dat hy, zonder verwyl, de eer zal hebben, hulde te doen aan het achtenswaardig Publiek van deeze Stad; de goedkeuring, welke hy overal, waar hy geweest is, heeft weggedragen; de algemeene toejuiching, met welke hy in deeze Republiek reeds is overladen, en de begeerte die men hem heeft doen blyken om hem hier te zien, verzekeren hem voorloopig van een gunstig onthaal; hy belooft niets te zullen verzuimen, om den aandagt der Liefhebberen tot zich te blyven trekken, en hunnen lof te verdienen.

Vermits het zeer moeielyk is zich een waar denkbeeld van dit Schouwtooneel te vormen, alvoorens 't gezien te hebben, en het zeer ligtlyk vermengd zoude kunnen worden met eenige niets betekenende Voorwerpen, van welken de nagemaakte aankondiging ge. maklyk zoude kunnen verleiden, vindt de Mechanicus PIERRE zich verpligt te [illegible], dat zyne Zamenstelling bestaat in een Tooneel van vyf - en - twintig voeten diep, [illegible] men verscheidene, elkander opvolgende, meesterachtige Schilderstukken, door de Konst der Mechanie bezield, zal zien, vertoonende Gezigten van de voornaamste Steden en Zee-havens van Europa, als mede Schilderkunstige en onderscheiden tafereelen der Natuur, vergezeld van alle verschynzelen, welken dezelve kenscheitzen; als daar zyn, *de uitwerkzelen van den Nacht, van de Maaneschyn, van 't Schemerlicht, van den Dageraad, van het op en onde gaan der Zonne, in onderscheidene Stonden, van Storm, Onweder, Schipbreuken, enz. enz. benevens andere uitwerkzelen van het Schaduw - licht, (Clair obscur,)* van welken men hier geen verslag kan geven, doch niet zullen nalaaten de ervarenste Kunstenaars te verbaazen.

Deze voorwerpen overtreffen, zo wel wegens hunne grootte, als waarheid van voorstelling, alles wat, tot heden toe, in dat vak is gezien; bewegende Beelden, en die volstrekt bezield schynen te wezen, zullen, door hunne verrichtingen, de schoonheid der uitwerking vermeerderen, en het hunne toebrengen om den aanschouwer in de aangenaamste verrukking opgetogen te houden.

De bepaalde dag, waarop dit Schouwtooneel geopend zal worden, zal nader, by gewoone Aanplakbrieven, worden bekend gemaakt, zo wel als de plaats waar, de uuren waarop men zal beginnen, de pryzen der Plaatzen, en de stukken die gegeven zullen worden, enz. enz.

PRYZEN der BATAAFSCHE RESCRIPTIEN zo als dezelve waren *den 10 Juny* op de Beurs te Amsterdam.

Bat. Rescr. Lsaar		1800	89½ à 90
		1801	70¼ à 70¾
		1802	55½ à 56
		1803	48¾ à 49
		1804	47 à 48
		Na de Vrede	38 à 38½
Geforceerde van 1795 en 1796	2½	pCt.	36¾ à 37
Vrywillige Neg.	5	pCt.	57¼ à 57¾
Schuld-Brieven	3	pCt.	40½ à 40¾
Nieuwe Heffing	3½	pCt.	44½, 46 à 46½
Nieuwe Heffing van 1800	3	pCt.	37, 39½ à 40
Gelderf. Schaverg.	4	pCt.	36 à 37
Brabandsche dito	4	pCt.	35 à 36
Oblig. Rusland	5	pCt.	83¾ à 84¾
—— Weenerbank	5	pCt.	58 à 60
—— dito	4	pCt.	52 à 54½
Beleen Bank - Geld.			99 à 99¾
Keizerl. Coupons			46 à 47

De tot den Ontvangst der Heffing van drie per Cento op de Bezittingen (gearresteerd 19 April 1800,) speciaal Geauthoriseerde Ontvangers, wegens 't voormaalig Gewest Friesland, maaken door dezen bekend dat zy van nu af aan tot op 10 July eerstkomende, zullen vaceeren tot Ontvangst van den Tweeden Termyn dier Heffing, op navolgende Tyden en Plaatzen, als:

Te Leeuwarden, J. K. TEITSMA, ten zynen Comptoire, alle dagen, 's morgens van 9 tot 12, en 's namiddags van 1 tot 4 uuren, exempt des Zondags en des Saturdags nademiddag.
Te Dockum, EELKE FOKKEMA, ten zynen Huize, op dezelfde tyden als te Leeuwarden.
Te Dragten, T. A. FRIESWYK, ten zynen Huize, mede op dezelfde tyden als te Leeuwarden.
Op de Lemmer, R. SLEESWYK, ten zynen Huize, 's morgens van 9 tot 12, en 's nademiddags van 1 tot 4 uuren, exempt des Zondags.
Te Hindslopen, JAPPE TJEERDS, ten zynen Huize, 's morgens van 9 tot 12, en 's nademiddags van 1 tot 4 uuren, exempt des Zondags.
Te Sneek, F. CRASBURG, op het Stads Huis, 's morgens van 9 tot 12, en 's nademiddags van 2 tot 5 uuren, exempt des Zondags.
Te Bolsward, J. CREMER, ten zynen Huize, 's morgens van 9 tot 12, en 's nademiddags van 2 tot 4 uuren, exempt des Zondags.
Te Francker, E. EYZINGA, ten zynen Huize, 's morgens van 9 tot 12, en 's nademiddags van 1 tot 4 uuren, exempt des Zondags.

En zal hier van geen andere Waarschouwing worden gedaan of rond gezonden.

ZEG HET VOORT.

De Secretaris H. T. AMENT, zal op Donderdag den 19 Juny 1800, 's nademiddags om 3 uur, ten huize van *Jan Tjeerds*, Castelein op 't Valkaat onder Aalzum, by den finaalen Palmslag præsenteren te Verkopen: Zekere negen Pondematen best BOUWLAND, gelegen onder Aalzum, belast met 2½ Lands Floreen, vry van Dyks Floreen, by *Lieuwe Pieters* in gebruik, tot Petri 1806, voor vyf - en - vyftig Car. Gls. 's Jaars, boven alle Lasten, toebehorende aan *Sjke van Aalzum*, woonachtig te Dockum. Waar op per Pondemate geboden is 190 Car. Gls

De Notaris G. HELDER, zal op Maandag den 23 Juny 1800 by de Beschryving, den 7 July daar aan volgende by de provisioneele Palmslag, telkens 's nademiddags om drie uur præcys, en op laatstgenoemde datum 's avonds om vyf uur, by den finaalen Palmslag, ten huize van *Douwe Byl*, Castelein in de Posthoorn by Leeuwarden, publiek by Strykgeld Verkopen:

I. Een heerlyke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUURE, cum annexis, agter 't Vliet by Cammingaburgt, onder gemelde Stad, door *Johannes Jans* cum uxore gebruikt, tot Petri en May 1802, voor 400 Car. Gls. in 't Jaar, vry Geld, groot 65 Pondematen Greidland, bezwaard met 35½ Floreen. En

II. Een heerlyke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUURE, cum annexis, agter Schildkampen, onder dezelve Stad, by *Heere Tækes* cum uxore gebruikt, tot Pertri en May 1804, voor 449 Car. Gls. in 't Jaar, vry Geld, groot 80 Pondematen Greidland, bezwaard met 18 Floreenen en 22 Strs., en zulks by stukken. Breder in de Billetten gespecificeerd.

Dezelve NOTARIS, zal op voorschreven tyden en plaatze, by de Beschryving, provisioneele en finaale Palmslag, publiek by Strykgeld Verkopen: De voornoemde florisante en wel ter Neering staande HUIZINGE en HERBERG, *de Post hoorn* genaamd, met derzelver Stallingen, Kolfbaan en twee aparte Woningen, cum annexis, zodanig thans by de Castelein *Douwe Byl*, cum uxore als Eigenaars wordt gebruikt, op zeer aannemelyke Conditien.

Met Permissie van de Raad der Gemeente der Stad Leeuwarden, gedenkt de Castelein *Pieter Durks*, in de Bonte Koe, onder de Jurisdictie der Stad, te laaten Verharddraven, op Dingsdag den 24 Juny 1800: Een fraaye gemonteerde Zilveren ZWEEP, door Paarden die geen Zweep gewonnen hebben, van zesfen klaar en Koopmans waar, tot genoegen van de Keurmeesters.

Men præsenteerd uit der hand te Verkoopen: Een extra rooyaale en wel ter Neering staande HUIZINGE, op de Breedzyde van de Nieuwestad te Leeuwarden, zynde met diverse Vertrekken voorzien, en zeer geschikt tot het dryven van Affairen. Wie hier aan gadinge maakt, vervoege zich ten spoedigsten by de Wed. JELLE BRUINSMA, aldaar als Eigenaarsche, welke in alle billykheid wil handelen.

Te Langweer zyn thans te bekomen: Extra mooye Greenen Hamburger BALKEN, zeer geschikt tot Molenroeden en Stalhouten, als mede zes Schok AARDEN, nu fris aangekomen.

NB. Er word vermist, zedert eenige dagen: Een Rhynlandsche BALK; wie dezelve te recht brengt by AUKE JOHANNES te Langweer, zal een goede belooning genieten.

NB. NB. NB. Vermits door het ongunstig weder de voorgaande Illuminatie niet na genoegen heeft kunnen geëxecuteerd worden, zo zal men op verzoek van eenige Liefhebbers, op Maandag den 16 Juny aanstaande, in de Stads Schutters Doele binnen deze Stad hergeven, eene fraaye ILLUMINATIE en DANSPARTY. —— Het Choor Musicanten van de zesde halve Brigade, hier in Guarnisoen zynde, zullen 's avonds præcys half tien uuren met een volledig Orchest, de Musiek beginnen, en het Dansen zal ten 12 uuren een aanvang nemen. —— De Entrée voor een Heer is twee Zestehalven, en voor een Daame één.

NB. NB. NB. De *Schoolmeesters* in het voormaalig Gewest *Friesland*, welken tot nog toe geene Leden van de thans bestaande en in werking zynde SCHOOLMEESTERS WEDUWEN en WEEZEN BEURS zyn, worden by dezen uitgenodigt, om deel in gemelde *Beurs* te nemen, onder voorwaarde (volgens besluit der Vergadering van den 3 Juny 1800,) van het gewoone intrede Geld bevryd te zullen zyn; — en kunnen zich deswegens aangeven by den Boekhouder K. W. MEISTER, Schoolmeester te *Martum*, of by A. J. OUDING, JAN JAKOBS, D. W. HELLEMA en N. COLÉ, Schoolmeesters te *Leeuwarden*, *Friens*, *Wirdum* en *Huizum*, als *Directeuren* van gemelde *Beurs*.

De Secretaris F. DE BOER, zal op Maandag den 23 Juny 1800, des morgens de Klok 10 uur, by 's Lands Pakhuis te Makkum, publiek by BOELGOED Verkopen, navolgende Tuygasie, geborgen van het Ligter - Schip van *Willem de Waard*, als volgt: 1 Schoonver Zeil, minder als halfsleten, 1 Staagvok, halfsleten, 1 groote Kluidvok, 1 middel dito, 1 kleine dito, alle zo goed als nieuw, 1 nieuw en 1 oud Zeilkleed, 1 Vlieger, halfsleten, 1 nieuwe Vlag en Lein, 1 Kabeltouw, plus minus, lang 50 Vaam, 1 zwaare Tros, 1 loopende Tros, 1 nieuw end Touw, 2 enden Viegetouw, 1 Tries, 1 Staag, 3 Streng Want met Bloks, 1 zwaare Taakel, 1 Spriedsstander, Geerdezwigten, 1 Taakel met Bloks, 1 Reep van de Spried, 1 Fokkeschoot, Borytiens, 1 Kluidvokke Val, 1 Kluidvokke Schoot, 1 Syls Vals, 1 Topsyls Val, 2 Ziedtaakels, Mantels en Bloks, 2 Stroppen, 1 Haaketouw en Strop, 1 Anker zonder Stok, 1 Dreg, 1 Boegspried, 1 Braadspit, 1 Spried, 2 Weinkoppels, 1 Hellemhout, 1 Dove Jut, Geerdeschinkels met Blokken, 1 Vriefhout, Harpuys en Teerpusfen, 2 Blokken en 1 Nokhaak, 1 Watervat, Sweerds Loopers Bloks, 1 Pomp, Schinkelhaaken en losse Blokken, Schieven met Blokken, 1 Beugel tot de Kluidvoksstok, 1 Bed, 5 Kussens, 3 Deekens, en wat verders ten voorschyn zal worden gebragt.

De Procureur C. VAN DER LET, zal op Maandag den 30 Juny 1800, 's avonds ten 5 uur præcys, ten huize van *C. B. Buis*, Castelein in de Koornbeurs te Leeuwarden, by Strykgeld præsenteren te Verkopen: Een sterke en deftige HUIZINGE cum annexis, in de groote Kerkstraat aldaar, door *J. Jelge huis*. Mr. Zilversmid cum uxore als Eigenaars bewoond, en den 12 May 1801 vry te aanvaarden.

NB. BROER HEERKES, Mr. Wagenmaker neffens de Koemarkt tot Leeuwarden, adverteert, dat by hem zyn te bekomen: Een nieuwe WAGEN met een vaste Kap, yzeren Asfen en met blaauw Tryp gevoert, en een nieuw open Fransch WAGENTJE met een nieuwe Fransche CHAIS, tot de naaste Prys.

Alzo FRANS VAN LUTTEKENHUIZEN cum uxore, hun van Leeuwarden hebben begeven, en als nog absent blyven om order op hunne Zaaken te stellen; zo worden dezelve by dezen door de RAAD DER GEMEENTE VAN LEEUWARDEN ingedaagd en gewaarschouwd, om binnen *veertien* dagen na dato dezes tot hun Wooning alhier terug te keeren om order op hunne Zaaken te stellen, zullende by gebreke van dien, over hun Boedel zodanig verder disponeeren, als naar Rechten behoordt.

Actum Leeuwarden den 12 Juny 1800.
Ter Ordonnantie van gemelde Raad,
J. VALK, Secretaris.

Vermits de Stemming tot Kiezers voor een Lid van het Departementaal Bestuur van den Eems, invalt op Dingsdag den 24 Juny, de gewoone MARKTDAG te Sneek; zo maak de RAAD DER GEMEENTE van de Stad Sneek bekend, dat de MARKTDAG in die Week zal gehouden worden op Maandag den 23 Juny; een ieder wordt dus verzogt, zig daar na te reguleren.

Allen den geenen die iets te prætendeeren hebben van, of verschuldigd zyn aan de Nalatenschap van wylen JERRELTSCHE DIRKS FABER, Weduwe JOHANNES HARTENBERG, gelieven daar van aangave en betalinge te doen, aan de Mr. Zilversmid HENDK. CUPERUS, woneade op de Kelders te Leeuwarden, als geauthoriseerde Curator Bonorum, uiterlyk voor den 16 Juny 1800.

Met vereischte Permissie van de Raad der Gemeente van Tietjerksteradeel, gedenkt *Michl Jans*, Castelein te Oostermeer, op Dingsdag den 17 Juny 1800, præcys te 1 uur na noen, te laten Verharddraven: Een extra fraaye met Zilver gemonteerde ZWEEP, alle Paarden zullen worden toegelaten, exempt die te Oostermeer een Zweep gewonnen hebben, en tot genoegen der Keurmeesters.

Op Dingsdag den 17 dezer, 's morgens te 10 uur, zal op Zevenhuizen by Franeker, by BOELGOED worden Verkogt: Een groote parthy extra zwaare en ligte Yperen en Esschen BOOMEN, dito Zwolsche en Drentsche Eiken, zwaare Castanje Boomen, gezaagd Yperen en Esschen Hout, van 1 tot 7 duim, 2 à 300 fraaye brede Paneelen, gekloofd en ongekloofd Brandhout, zwaare Blokken, Hekken, Wringen, Damleggers, enz.

DE KERKVOOGDEN VAN COLLUM, met overleg van de Raad der Gemeente, hebben de eerste KAASMARKT in dezen Jaare bepaald en vastgesteld op Dingsdag den 17 Juny aanstaande, en verder alle vier Weeken, tot de Maand November incluis.

D. T. WYMA, gedenkt op Woensdag den 18 Juny 1800, 's namiddags om 2 uur, ten huize van de Castelein *Yde Pieters* te Roordahuizum, by de finale Palmslag, publiek te Verkopen: Een hegte en wel ter Neering staande BAKKERYE, staande op het best van den Dorpe Roordahuizum, thans bewoond door *D. Winkler*, Mr. Bakker, die daar aan recht van Huuringe heeft tot op den 12 May 1801.

D. T. WYMA, Secretaris van Idaarderadeel, gedenkt op Vrydag den 20 Juny 1800, ten Huize van de Koopman *J. J. de Graaf* op de Eernzumerzyl, by Boelgoed te Verkoopen: Verscheiden Ladingen Zwols HOUT, waar onder extra lange en zwaare Stukken, ongeveer 300 Greenen en Vuuren BALKEN van diverse lengten, en van 10 tot 15 Duim; als mede een party Juffers en Colders.

De Secretaris E. VAN LOON, zal op Vrydag den 20 Juny 1800, 's voordemiddags om elf uur, op de Bild-Polder by BOELGOED Verkopen: Ongeveer dertig Morgen op Stal staand HOOY.

DEZELVE, zal op Zondag den 22 Juny 1800, 's nademiddags om 4 uur, op de Plaats van *J. A. Osinga*, aan de Koude Weg onder Jacobi-Parochie by BOELGOED Verkopen: Vyftien Morgen kostalyk te Velde staand HOOY, AARDAPPELEN en BEYEN.

De Secretaris E. VAN LOON, zal op Dingsdag den 24 Juny 1800, 's morgens te 9 uur, ten Sterfhuize van wylen *Dieuwke Klases*, in leven Winkelierische in St. Jacobi Gebuurte, by BOELGOED Verkopen: Een party Boezelaar, Rokkestreept, Sargies, Broekestreepten, Linnens en 't geene wyders tot een BONTWINKEL behoord. —— Voorts allerhande MEUBILEN en HUISGERAADEN, waar onder twee Bedden, een Klok, Kas, Porcelein, Zilver en Goud, een menigte Vrouwen Kiederen, gemaakt Linnen, en 't geene meer te voorschyn zal worden gebragt.

Alle die geene welke iets te prætendeeren hebben van, of verschuldigt zyn aan, den gerepudieerden Boedel van wylen DIEUWKE KLASEN, Wed wylen PIETER FEIKES, in leven Winkelierische in St. Jacobi Gebuurte, gelieve daar van opgaave en betaalinge te doen aan de geauthoriseerde Curators Bonorum E. VAN LOON te St. Anna, en de Dorprechter JACOB SIERKS te St. Jacobi-parochie, voor of op den 1 July 1800.

NB. NB. NB. EEN KLEERMAKERS KNECHT, zyn Werk geheel of ten deele verstaande, kan direct voor een Jaar, vast Werk bekomen, by JOHAN WILHELMY, Mr. Kleermaker te Sneek.

∴ By J. C. LEEUWENSTYN, in den Haage, wordt thans afgeleverd:

I. J. G. TIELKE, Onderricht voor de Officiers die zig in den Velddienst zoeken bekwaam te maken. Twee zwaare Boekdeelen, in groot Octavo met 48 Plaaten. De Prys is *f* 10: 10 in plaats van *f* 14 zo als dit Werk by deszelfs Uitgaave heeft gekost.

II. JOH. EWALD, Verhandelingen over den Militairen Dienst in het Veld zo voor eene Armée, als voor een Corps ligte Troepen, in groot Octavo, met Pl. De Prys is *f* 3.

III. F. W. GAUDI, Handeling voor de Officieren der Infantery zo van de staande Armée, als van de Gewapende Burgermagt, om allerhande Verschansingen op het Veld aftesteeken en aan te leggen. En om de verschillende kleine Posten in een behoorlyken staat van tegenweer te stellen. In gr. Octavo, met 42 Plaaten. De Prys is *f* 3

NB. Van de twee eerstgenoemden kunnen volstrekt geene Expl. in Commissie gezonden worden, vermits de voorraad zeer gering is. By genoemde LEEUWENSTYN zal ook in weinige Weeken worden afgeleverd en alöm te bekomen zyn: SCHARNHORST, Zakboek voor den Militair. In groot Octavo, met Plaaten.

∴ By J. C. LEEUWENSTYN, in den Hage, is onlangs van de Pers gekomen en alöm verzonden:

I. CHARITE' en POLYDORUS, door J. J. BARTHELEMY, Schryver van het Werk: *Reize van den Jongen Anacharsis door Griekenland*, nevens eene beknopte Levensgeschiedenis van dezen beroemden Man, in klein 12mo of Zakformaat, met een fraai Plaatjen, door *Cuilenburg* en *Vrydag*, en gebonden in Carton. De Prys is *f* 1: 5.

II. De BRUIDSCHAT van SUZETTE, of de *Geschiedenis van Mevrouw* DE SENNETERRE, door haar zelve beschreven, insgelyks in klein 12mo, met een fraai Plaatjen, en gebonden in Carton. De Prys is *f* 1: 10.

III. FATHOM en MELVIL, door SMOLLET, met Plaaten, de vyftienden Druk van het Engelsch vry gevolgd, groot 8vo De Prys is *f* 3: 10.

IV. De VERMETELE GELOFTEN, of de *Geestdrift*, door Mevrouw DE GENLIS, compleet, in twee Deelen, in groot 8vo De Prys is *f* 3: 12

V. DE SPEELER, of *Revenge Praag*, Tooneelspel van IFFLAND: à 12 Stuivers.

VI. REISWEG *naar de* INDIEN, of *beschryving van Egypten*, *Syriën*, *Arabiën*, *Persiën* en *Indiën*, door P. F. HENRY, groot 8vo: à *f* 3.

VII. GESCHIEDENIS DER VEREENIGDE NEDERLANDEN; nevens de voornaamste Gebeurtenissen in Europa, zedert de Oorlogsverklaringen der Franschen aan Engeland en Willem den Vyfden, tot de vestiging der een en onverdeelde Bataafsche Republiek, in 1798, door C. ZILLESEN, 3de Deel, met Pl van JOSI en VRYDAG: à *f* 3: 12

VIII. GESCHIEDENIS DER VELDTOGTEN *van den Graave* ALEXANDER SUWAROW. RYMNISKI, *Generaal Veldmaarschalk, in dienst van Zyne Majesteit, den Keizer aller Russen*, 2 Deelen, groot 8vo: à *f* 3.

IX. OEFENENDE SPRAAKKUNST der FRANSCHE TAAL, volgens een nieuw Ontwerp, nevens een SPRAAKKUNDIG WOORDENBOEK van al de Fransche Werkwoorden, waar in de wyze van tydvoeging der ongeregelden, op het duidlykst, door Voorbeelden, word aangewezen, of GRAMMAIRE PRATIQUE *de la* LANGUE FRANÇOISE, *sur un Plan nouveau, où il est Joint un* DICTIONNAIRE GRAMMATICAL *de tous les verbes François, où l'on trouve la maniere de conjuguer les verbes irréguliers expliqués par des Exemples*, door R. F. W. WINKELMAN, gr 12mo: à *f* 1.

X. OPSTELLEN, geschikt naar de Grondregels der Fransche Taal, tot gebruik der Fransche Schoolen, mede door WINKELMAN, groot 12mo: à 12 Stuivers.

XI. KAART der BATAAFSCHE REPUBLIEK, verdeeld in DEPARTEMENTEN en RINGEN *volgens de Acte van Staatsregeling by Publicatie van het Uitvoerend Bewind van den 17 November* 1798, *en in DISTRICTEN, by Publicatie van den* 14 *May* 1799, vervaardigt en aan de Vertegenwoordigende hoogste Magt dezer Republiek opgedragen, door *QUINT ONDAATJE*: à *f* 1.

XII. De kleine en jonge GRANDISON, of de *gehoorzaame Zoon*, door M DE CAMBON, geboren VAN DER WERKEN, tweede Druk, vier Deelen, met Pl., 12mo: à *f* 4.

XIII. MERKWAARDIGE GESCHIEDVERHAALEN, kenschetzende onderscheiden belangryke Caracters, met Plaaten van JOSI, groot Octavo: à *f* 2: 10.

XIV. LANDREIS, van het *Prins van Wallis Fort* aan de *Hudsons Baai*, naar den Noorder-Oceaan, ondernomen op bevel van de Maatschappy der Hudsons Baai, ter ontdekkinge van Kopermynen, een Noordwesten Doortogt enz.; door SAMUEL HEARNE, in twee Deelen, compleet, met Kaarten en Plaaten, groot Octavo: à *f* 4: 16.

XV. DERTIGJAARIGE ZEEREIZEN door drie deelen van de Waereld, gedaan door H. VOGEL, nevens zyn leven, 3 Deelen, compleet, groot 8vo: à *f* 6: 4.

XVI LANDREIZE naar de OOST INDIEN, langs eenen tot heden nooit door Europëers bereisden Weg; door CAMPBELL VAN BARBRECK, 2 Deelen, compleet, gr. 8vo: à *f* 3: 12.

XVII. TAFEREELEN van Armoede en Tegenspoed; door M. G. DE CAMBON, geb. VAN DER WERKEN, met Plaaten, gr. 8vo: à *f* 2: 8.

De Secretarien VELSEN en KEUCHENIUS, en de Procureur KUIPER, zullen op Vrydag den 20 Juny 1800, by de Palmslag, 's namiddags 2 uuren, in de Herberg te Molquerum, publiek Veilen en Verkopen: 22 Pondematen LOSLAND, aan 5 Stukken, onder Molquerum gelegen; benevens nog eene groote Houten SCHUUR, gepasseerde Herfst nieuw gebouwd, en nog niet voltooyd, en een dito SCHAPEHOK, lang ongeveer 140 Voeten, beide ten Zuidwesten van de Molquerumer Zyl staande, wordende Verkogt op Afbreuk. De Landen direct vry te aanvaarden.

Alle den geenen welken eenige prætensien mogten hebben op of schuldig zyn aan de geabandonneerde Boedel van JAN JANSEN BILKER en NAMKE FRANSEN, echte Lieden te Holwert, worden by dezen geinsinueerd, om daar van opgave of betaaling te doen voor den 20 Juny aanstaande, aan *Klaas Igles* te Holwert, als geauthoriseerde Curator Bonorum over gedagte Boedel.

Men zal op Donderdag den 30 Juny 1800, ten huize van de Castelein *Harm Sjoerds* te Delfzyl, publiek præsenteeren te Verkopen: Een welbezeild COF-SCHIP, *de Waakzaamheid*, gevoerd by Capitein ALDERT J. VAN DEN BERG, van Emden, lang over Steven 90 Voet, wyd 21 Voet en 2½ Duim, en hol 11 Voet en 2½ Duim, Hollandsche Maat, met al zyn toebehoren, zo als hetzelve (laatst met Smidskolen binnen gekomen) in de Haven te Delfzyl is leggende; nader onderrigting by de Heeren *Jan Luitjes Ruil* en Zoon, te Emden; *Barend Visser* en Zoon, te Harlingen; of te Delfzyl by den Schipper voornoemd.

NB. NB. NB. Allen den geenen in 't voormalig Gewest Friesland woonagtig, welken iets competeert of schuldig zyn, aan JACOBUS FRUYTIER, of eenig goed van dezelve onder zich hebben; worden verzogt en tevens gewaarschouwd, daar van voor den 1 July aanstaande aan den Burger A. J. BOOMGAARDT, in de Korvemakersstraat te Leeuwarden, of aan J. N. TALMA te Dockum, op en aangave te doen; vermits evengemelde *Jacobus Fruytier sui juris* niet meer is, en de Curatoren over deszelfs Goederen voor zo verre hier gelegen, ten dezen geauthoriseerd zyn geworden; zullende er na de bepaalde tyd geene Prætensien meer worden aangenomen, en tegens die geenen welke zich mogten verstouten eenige Goederen te verzwygen, of agter te houden, zullende de Curatoren Rechtsmiddelen gebruiken.

Alle de geene die iets te prætenderen hebben van HARMANUS J. BETZOUW, in leven Koopman op de Dyk tot Franeker, of verschuldigt zyn, daar van opgave te doen voor den 1 July eerstkomende, aan MINSE JOHANNES, op de Dyk tot Franeker.

Alle de geene welke iets competeeren ofte schuldig zyn, aan de geabandonneerde Boedel van SJOUKE SYBRENS en ANTJE SIPKES, echte Lieden op Snakkerbuuren, onder Leckum, gelieve daar van ten spoedigsten en wel uiterlyk voor den 6 July aanstaande, opgave en betalinge te doen aan de geauthoriseerde Curatoren Bonorum, ter Secretarie van Leeuwarderadeel, in de groote Hoogstraat te Leeuwarden.

NB. Alle de geene die iets te prætenderen heeft van, ofte verschuldigt is aan, de Boedel van wylen EDIER LASES in de Lemmer overleeden, als mede die sustineeren mede Erfgenaam van de Overledene te zyn, werden verzogt hier van aangaave te doen, met behoorlyke bewyzen, voor den 14 July 1800, ter Secretarie van Lemsterland in de Lemmer, zullende na die tyd, de Boedel werden geliquideert.

H. W. BOS, zig op de Gorredyk met een Catoen- en Linnen Drukkery gezet hebbende, waar in gedrukt word, als Wit en Blaauw, Donkerblaauw en LigtBlaauw, nieuwmodische Doeken, en verders alle Couleuren; recommandeert zig in de gunst van alle Kooplieden en Particulieren, zo die wat begeeren te laaten Drukken; belooft een prompte en civiele behandeling.
ZEG HET VOORT.

LEEUWARDEN. Wordt bekend gemaakt, dat alhier gearriveerd is ANDRIES LEZER, woonachtig in de Landschap Drenthe tot Assen, en wydberoemde UITVINDER en SLYPER van KITTELSTEENEN BRILLEN, die door alle Menschen, jong of oud, kunnen gebruikt worden; zy versterken het Gezigt, voor eerst aan byziende Oogen, ten tweeden voor verligte Oogen, ten derden voor alle zwakke Gezigten van jong en oud; ook dienen zy om het Gezigt te bewaaren, en men heeft in zyn gantsche Leeven maar eene Bril benodigd.

Heeren en Dames, welke van de bovengemelde Brillen bediend willen zyn, gelieven zig te adresseeren aan bovengemelde ANDRIES LEZER.

Hy is gelogeerd in het Roode Hart op de Wirdumer Dyk tot Leeuwarden, en gaat niet uit, of zendt niemand rond, maar moet ontboden worden.

NB. NB. NB. EEN STOOKERS KNECHT, het Stooken goed verstaande, genegen zynde te Werken, kan aanstonds Werk bekomen, voor een ordentelyk Dagloon, by HESSEL B. FEDDES, op 't Vliet, buiten Leeuwarden.

BEKENDMAKING.

TEN NUTTE VAN HET ALGEMEEN.

Wegens een ONFEILBAAR SPECIFIEK MIDDEL, tegen de al te sterke *Vloed der Kraamvrouwen* en *Maand stonden*.

Het zoude geenzints met de menschlievendheid strooken, die de eene Mensch den anderen zo schuldig is, by aldien het bovengenoemde onwaardeerbaar Bloedstelpend Middel, het welk door eene *twintig Jaarige* ondervinding in alle gevallen altoos onfeilbaar is bevonden, langer onder een Perzoon bleef berustende; neen, het moet by de groote Maatschappy bekend zyn, op dat zich een ieder daar van alle oogenblikken kan voorzien om Menschen te behouden. Om daar aan te voldoen, heeft den Ondergetekende als Eigenaar en eenige Bezitter van het geheim, dat Middel in Commissie gezonden by den DRUKKER DEZER, waar het zelve dus met een byzond Berigt te bekomen is voor 2 Gls 4 Strs.

H. BLOEMHOFF. Chirurgyn te Wolvega.

By JOH. SEYDEL, Boekverkoper te Leeuwarden, is te bekomen: I. CORDIAL REPUBLICAIN; dit heilzaam Geneesmiddel, uitgevonden door een Menschlievend en tevens kundig VADERLANDER, en uit dien hoofde dusdanig benaamd, is, naar een reeks van onfeilbaare proefneemingen, bevonden van het uiterste nut, en aan de verwagting meest beantwoordende te zyn; in alle verzwakkingen zo des Lighaams als des Zielsvermogens; 't zelve bevordert als een heerlyk Maagmiddel der Spysverteering en Eetlust, beneemt de pyn voor 't Hart, Kolyk, Kramppynen, zuivert den Mond, en verbetert de scherpte van 't Bloed; het is zeer werkzaam in Droefgeestigheid, ontbindende alle slymerige en taaije Stoffen, gedraagt zich uitmuntend in Geelzucht, Waterzucht, Maagdeziekte, Ophouding der Stonden, Huidziektens en Wormen der Kinderen, alles volgens 't gebruik in 't Hollandsch en Fransch bericht bepaald. De prys van dit onontbeerlyk Middel is met 't bericht, een dubbeld Flesje *f* 2 - 10 - 0 een enkel *f* 1 - 5 - 0. II. Het OOGMIDDEL of OOGENGEHEIM, uitgevonden door eenen waaren Menschenvriend, voor jonge en oude Lieden, om de gezichten te versterken en ten hoogsten Ouderdom te conserveeren, zynde dienstig voor loopende en bytende Oogen, voor Roos, Brand en allerleije Ontsteekingen in de Oogen; het geeft een glans aan dezelven, en neemt de scheemering weg, zo dat men by avond zonder Bril kan leezen, enz.; en dus onontbeerlyk voor allen die eenig letzel aan de Oogen hebben; het Flesje kost 22 *Strs.* III. Het beroemde en volmaakte TANDPOEDER, dat van Geneesheeren word gebruikt en aangepreezen, en alle bekende in deugd te boven gaat; het maakt in 14 dagen de allervuilste en zwartste Tanden sneeuwit, zonder het minste nadeel te doen aan de glazuur, noch aan het Tandvleesch, het zuivert hetzelve van het Slym, verdryft de zweiling en het bloeden, maakt frisschen Adem, belet de Kalk-aangroeijing en den Tandpyn, verdryft de Schorbuit en maakt de Tanden vast enz., het Doosje kost 10 *Strs.* IV. Nieuw uitgevonden en beproeld Middel, om, in plaats van Wasch, de Kabinetten, Bureaux, Schilderyen, Lysten, Spiegels, Stoelen, Matten, enz., glansend en blinkend te maaken; de Worm verdryft en er nooit weder in komt; in Potjes van 6 en 12 *Strs.* V. Het aangenaam en hartesterkend MAAG-ELIXIR, welke met regt een sleutel des Menschelyken Ligchaams genoemd mag worden, het neemt weg alle pyn van het Hart, verdryft de Colyk, maakt een graage Maag, zuivert het Bloed dat door Gal en Waterzucht bedorven is, versterkt de Borst, bevordert het verteeren der oude en harde Spyzen, wederstaat de venynige dampen der lucht die zomtyds op de Borst vallen, en is heilzaam om in een ogenblik alle hartklopping weg te neemen, verdryft de Wormen, en is uitmuntend voor schrikking en toornigheid, herstelt de 1ste, 2de en 3dendaagsche Koortzen, en bewaard de Mensch voor veele Krankheeden, enz., het Flesje kost 9 *Strs.* VI. POMADE voor het Hair, om schielyk te doen groeijen, kost 1 *Gl.* VII. POMADE om het Hair schoon te houden, 1 *Gl.* VIII. POMADE voor geborstene Lippen, 12 *Strs.* IX. Restaureerende en stimuleerende GOUD-MIXTUUR voor de vervallene Krachten van de Mans en Wittevloed der Vrouwen, enz. Breder in het bericht omschreeven, het Flesje kost *f* 2 - 10 - 0. X. Het allervoortreflykst, geestryk en welriekend EAU DE BLANCHARD, alle andere vlugge Geesten verre te boven gaande; het beneemt alle Duizelingen, verdryft de Hoofdpyn, stilt voorts de ondraaglyke Tand- en Kies-pyn, versterkt de gedachtenis, is 't beste Middel tegen alle Zinkingen en Doofheid; verdryft voorts de Flaauwtens en versterkt in de grootste Zwakheden, het verkwikt den menschelyken Geest, en is voortreflyk in 't schrikken of toornigheid, enz.; 't Flesje kost 25 *Strs.*

XI. HET OPRECHT EAU DE LUCE.

Zeer dienstig tegen Hoofdpyn, Duizelingen, Zinkens, Kies- en Tand-pyn — dit herhaalde maalen beproefd middel, is in gemelde ongemakken, volstrekt eenig in zyn zoort, wegens spoedige en onfeilbaare hulp, men kan het gemaklyk in den zak draagen, om er nu en dan eenige droppels van op te snuiven, het Fleschjen kost 10 stuiv. —— Het Fleschjen ledig zynde kan men, tegen inruilinge van het zelve, (mits het Briefsjen, 't welk er opgeplakt is, er nog op zy,) voor 8 stuiv. een ander vol Fleschjen terug ontvangen. ——

By bovengemelde is mede te bekomen, GROOT en KLEIN MISDRUK, het Riem 2-5-: en 1-10-: — Als mede, GROOT en KLEIN BLAAUW PAPIER, tot de naaste Pryzen.

Ter DRUKKERIJE *van* MATTHYS KOON, *in de Groote Kerkstraat, het tweede Huis van de Pylsteeg, te Leeuwarden.*